

6. LECKE

Többes szám alanyeset (monikon nominatiivi)

- a többes szám jele: **-t**
- a rag a genitívuszi tőhöz kapcsolódik, tehát figyelni kell a tőtípusokra, pl. *kaunis* 'szép' > *kauniit*, *uusi* 'új' > *uudet*, *talvi* 'tél' > *talvet* stb.
- ebben az esetben van fokváltakozás!
- a mutató névmások többes szám alanyesete: *tämä* 'ez' > *nämä*, *tuo* 'az' > *nuo*, *se* 'ez, az' > *ne*

A melléknevek fokozása alanyesetben**KÖZÉPFOK (komparatiivi)**

- a középfok jele: **-mpi**
- a középfok jele a genitívuszi tőhöz kapcsolódik, tehát figyelni kell a tőtípusokra, pl. *pieni* 'kis' > *pienempi*, *kaunis* 'szép' > *kauniimpi*, *lyhyt* 'rövid' > *lyhyempi* stb.
- a középfokban van fokváltakozás!
- **kétszótagú szavak végén -a/-ä > -e- változás** lép fel, pl. *vanha* 'öreg' > *vanhempi*, *kova* 'erős' > *kovempi*, *paha* 'rossz' > *pahempi*, *kylmä* 'hideg' > *kylmempi*, *halpa* 'olcsó' > *halvempi*
- ez a változás **nem érinti a három- vagy több szótagú** szavakat pl: *nopea* 'gyors' > *nopeampi*, *matala* 'alacsony' > *matalampi*, *ikävä* 'unalmas' > *ikävämpi*
- a középfokú hasonlítást kétféleképpen fejezhetjük ki:
 - *vanhempi kuin minä* 'öregebb mint én' – a középfokot egy **kuin** hasonlító szó követi
 - *minua vanhempi* 'nálam öregebb' – azaz akinél öregebb (jobb, magasabb stb.) valami/valaki, az **partitívuszba** kerül és megelőzi a középfokú melléknevet

FELSŐFOK (superlatiivi)

- a felsőfok jele: **-in**
- felsőfokban van fokváltakozás!
- A felsőfok jele a genitívuszi tőhöz járul, tehát figyelni kell a tőtípusokra. Emellett még végbemennek bizonyos változások a jel előtt:
 - a tövégi **-a/-ä/-e kiesik**: *nopea* 'gyors' > *nopein*, *kylmä* 'hideg' > *kylmin*
 - a tövégi **-i/-ii > -e-re** változik: *kiltti* 'kedves' > *kiltein*, *kaunis* 'szép' > *kaunein*
 - a tövégi **hosszú magánhangzó megrövidül**: *vapaa* 'szabad' > *vapain*, *hidas* 'lassú' > *hitaa*-> *hitain*
 - **kivétel**: *kiva* 'klassz' > *kivoin*

– **rendhagyó alakok:** *pitkä* 'hosszú' – *pitempi* – *pisin*
uusi 'új' – *uudempi* – *uusin*
hyvä 'jó' – *parempi* – *paras* (*parhain*)

– Figyeljük meg a felsőfok használatát a következő szerkezetben: **Suomen suurin kaupunki** 'Finnország legnagyobb városa' – tehát aminek vagy akinek a valamije a legnagyobb, legöregebb stb., az birtokos esetben kerül.

FELADATOK

1. Rakd többes szám alanyesetbe a következő szavakat, kifejezéseket!

talo	_____	vanha ihminen	_____
auto	_____	pitkä mies	_____
huone	_____	nuori poika	_____
vieras	_____	korkea talo	_____
järvi	_____	paksu kirja	_____
perhe	_____	tämä pieni lapsi	_____
naapuri	_____	uusi asunto	_____
pankki	_____	halpa kauppa	_____
suomalainen	_____	pieni tyttö	_____
pöytä	_____	hyvä ystävä	_____
kirkko	_____	tuo kukka	_____
sairas	_____	tämä tuoli	_____
kieli	_____	tuo sänky	_____
lehti	_____	kaunis nainen	_____

2. Egészítsd ki a táblázatot (és tanuld meg az ellentétpárokat)!

<i>nominatiivi</i>	<i>komparatiivi</i>	<i>superlatiivi</i>
<i>vanha</i> 'régí'		
<i>uusi</i> 'új'		
<i>iloinen</i> 'boldog'		
<i>surullinen</i> 'szomorú'		
<i>nuori</i> 'fiatal'		
<i>vanha</i> 'öreg'		
<i>kaunis</i> 'szép'		
<i>ruma</i> 'csúnya'		

<i>pitkä</i> 'hosszú'		
<i>lyhyt</i> 'rövid'		
<i>terve</i> 'egészséges'		
<i>sairas</i> 'beteg'		
<i>ohut</i> 'vékony'		
<i>paksu</i> 'vastag'		
<i>kallis</i> 'drága'		
<i>halpa</i> 'olcsó'		
<i>vaikea</i> 'nehéz'		
<i>helppo</i> 'könnyű'		
<i>rikas</i> 'gazdag'		
<i>köyhä</i> 'szegény'		
<i>kuuma</i> 'forró'		
<i>kylmä</i> 'hideg'		
<i>valoisa</i> 'világos'		
<i>pimeä</i> 'sötét'		
<i>hidas</i> 'lassú'		
<i>nopea</i> 'gyors'		
<i>korkea</i> 'magas'		
<i>matala</i> 'alacsony'		
<i>hapan</i> 'savanyú'		
<i>makea</i> 'édes'		
<i>viisas</i> 'okos'		
<i>tyhmä</i> 'buta'		

3. Döntsd el, hogy következő mondatokban középfokot vagy felsőfokot használunk!

1. Helsinki on (*suuri*) kaupunki kuin Turku.
2. Helsinki on Suomen (*suuri*) kaupunki.
3. Utsjoki on Suomen (*pohjoinen*) kunta.
4. Talvella on (*kylmä*) kuin kesällä.
5. Mikä on maailman (*nopea*) eläin?
6. Tänään minä olen (*väsynyt*) kuin eilen.

7. Veljeni on minua (*pieni*).
8. Minä olen (*vanha*) kuin siskoni.
9. Oulu on (*kaunis*) kuin Jyväskylä.
10. Tämä hame on (*halpa*) kuin se.
11. Suomi on maailman (*hyvä*) paikka.

SZÓSZEDET

kaunis	szép	kukka	virág
uusi	új	tuoli	szék
talvi	tél	sänky	ágy
pieni	kicsi	nainen	lány
lyhyt	rövid	kirkko	templom
vanha	öreg, régi	sairas	beteg
kova	erős	kieli	nyelv
paha	rossz	lehti	levél
kylmä	hideg	ihminen	ember
halpa	olcsó	mies	férfi
nopea	gyors	nuori	fiatal
kiltti	kedves	poika	fiú
kaunis	szép	korkea	magas
vapaa	szabad	paksu	vastag
hidas	lassú	kirja	könyv
kiva	klassz	lapsi	gyerek
pitkä	hosszú	asunto	lakás
uusi	új	pohjoinen	északi
hyvä	jó	kunta	község
huone	szoba	talvella	télen
vieras	vendég	kesällä	nyáron
järvi	tó	maailma	világ
perhe	család	eläin	állat
naapuri	szomszéd	tänään	ma
pankki	bank	väsnyyt	fáradt
pöytä	asztal	veli	fiútestvér
kauppa	bolt	sisko	lánytestvér
tyttö	lány	hame	szoknya
ystävä	barát	paikka	hely